

Kalakantakin vaatii määrätietoista jälleenrakennustoimintaa

Allekirjoittanut ei liene ainoa, joka oli odottanut, että kalavesien määrätietoinen hoito kuuluisi niihin jälleenrakennustehtäviin, joihin välirauhan jälkeen heti olisi ryhdytty. Olisi odottanut, että kansanhuoltoministeriö tai maatalousministeriö olisi kutsunut alan tieteelliset asiantuntijat ja käytännön miehet neuvotteluihin, jolloin asiantuntijat olisivat sopineet toiminnan puitteista ja että sitten olisi asetettu keskusvaliokunta suunnitelmien yksityiskohtien määrittelyä ja toiminnan ohjaamista varten. Olisihan ollut varsin lähellä se ajatus, että valtion n. 1½ vuotta sitten asettama "Kalataloudellinen toimikunta" (Kansanhuoltoministeriön yhteydessä) jo sekä olisi ryhtynyt toteuttamaan jälleenrakennusohjelmaa. Kalastuskomitea on kuitenkin potanut valitettavaa asiantuntijain puutetta ja niinpä kalatalouden alalla toimivat asiantuntijat ovat ehdottaneet uuden, kalatalouden jälleenrakennustoimintaa edustavan elimen perustamista.

Helmikuun 12 päivänä päivätyssä kirjelmässään ehdotti Kalanviljelyksen Ystävät Maatalousministeriölle, että kutsuttaisiin koolle kalataloutta ja erityisesti kalavesien hoitoa sekä kalanviljelystä harjoittavien piirien edustajat neuvottelupäiville, joissa suunniteltaisiin tämän vuoden kevään toimintaohjelma. Kysymykseen tulisivat Suomen Kalastusyhdistys, maatalousseurat, kalastajaliitot, "Kalanviljelyksen Ystävät" tytäryhdistyksineen sekä yksityisten kalanviljelyslaitosten hoitajat ja omistajat. Ministeri Luukka suhtautui suopeasti ehdotukseen.

Kirjelmän perusteluissa mainitaan, että pommitukset ja räjäyttämiset sodan aikana, rauhoitusaikojen poistaminen, rajoitukseton ryöstökäly, jolloin nuorta kalakantaa ei ole säästetty, ja kalojen kutupaikoilla häikäilemättä tapahtunut kalastus ehdottomasti vaativat tehokkaita toimenpiteitä intensiivisen kalanviljelyksen merkeissä. Kirjelmässä huomautettiin lisäksi, että "jokamiehen kalastus" jatkuvasti aiheuttaa vahinkoja ja että nyttemmin kalastajien lukumäärä on lisääntynyt kymmenillä tuhansilla, jotka aikaisemmin olivat sotapalveluksessa. Sitä paitsi on Karjalasta ja Porkkalan alueelta siirtyneelle kalastajaväestölle hankittava riittävä toimeentulo supistuneilla kalavesillä ja tämä ei ole mahdollista, ellei kalavesiämme hoideta ja kalanviljelyksen tehokkuutta moninkertaisteta.

Että kalataloutemme jälleenrakennustyöhön on suhtauduttu välinpitämättömästi, johtuu suurelta osalta siitä, että meiltä puuttuu sekä riittävä määrä perusteellisesti koulutettua ammattikuntaa että todellista käytännöllis-tieteellistä kokeilutoimintaa kalatalouden alalla. Teoreti-soimalla kalanviljelyksen kysymyksiä ei ratkaista, vaan ainoastaan määrätietoilla ja laajakantoisella koe-toiminnalla.

Millaisia tuloksia todella tehokas koetoiminta ja sen perusteella järjestetty kalanviljelys voi aikaansaada, käy selville mm. Puolan, Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton esi-

merkeistä. Niinpä Puolassa eräiden järvien kalatuotanto 7 vuoden aikana kohosi 6 kg:sta yli 20 kg hehtaaria kohti. Vuoden 1932 kalataloudellisen uudestijärjestelyn jälkeen kalanviljelyksen ja koetoiminnan johto keskitettiin Puolassa eri asteisien kalanviljelyskomissionien hoitoon, joiden henkilökunnan muodostivat perusteellisen koulutuksen saaneet henkilöt. Toiminta rahoitettiin siten, että kalastusvesien vuokraaja suoritti 15—20 % vuokrasum-masta kalastuksen edistämisrahastoon ja myöskin ne, jotka kalastivat omilla vesissään, suorittivat paikalliseen kalavesihoitorahastoon kalanhoitoviranomaisten määrää-män maksun. Kalastus sivullisilta oli kielletty ilman lupa-korttia ja rikokset tässä suhteessa rangaistiin ankarasti. Kalastuskorttien lunastusraha maksettiin osittain kalan-viljelysrahastoon. Järjestely kelpaisi monissa suhteissa esikuvaksi meillekin.

Merkittävä tosiseikka on myöskin, että Japanissa esim. v. 1931 jokiin istutettiin 351 milj. lohenpoikasta ja 112 milj. forellinpoikasta. Ei kai tällaisiin toimenpiteisiin olisi ryhdytty, jos ei olisi huomattu, että siitä on todellista kansantaloudellista hyötyä. Yhdysvalloissa taas on vuonna 1939 sijoitettu vesistöihin n. 17 miljardia kalanpoikasta ja Neuvostoliitossa n. 16 miljardia kalanpoikasta. Ruot-sissakin sijoitettiin v. 1943 vesistöihin n. 200 milj. kalan-poikasta ja maassa on 100 erikoista suurempaa ja pienem-pää kalanviljelyslaitosta ja lisäksi paikallisia hautomo-keskuksia. Puolassa istutettiin v. 1939 n. 250 milj. kalan-poikasta vesistöihin, Sveitsissä n. 400 milj. — meillä Suo-messa samana vuonna ainoastaan n. 50 milj.

Jos meillä ei tahdota tyytyä pelkkään passiiviseen kala-vesien hoitoon rauhoittamistoimenpiteineen — ja tällaisen toimenpiteet eivät nykyään riitä — olisi meilläkin pikim-miten perustettava säätiö kalatalouden edistämiseksi. Lähivuosina tullaan Pohjois-Suomen jokiin rakennutta-maan sähkölaitosten patoja ja olisi todella surkeata, jos ne epäedulliset kokemukset, jotka etelämpänä on saatu lohioportaista ja kalahisseistä, kertautuisivat pohjoisessa. Pohjois-Suomen kalastajaväestön olisi täysi syy tukea pyrkimyksiä, jotka edistävät säätiön muodostamista hei-dän kalataloutensa tulevaisuuden turvaamiseksi. Säätiö saisi taloudelliset voimavaransa lähinnä teollisuuslai-toksilta ja valtiolta.

Me tarvitsemme kuitenkin myöskin yhden tai kaksi kalatutkimuslaitosta, jotka voisivat käyttää esikuvanaan Ruotsissa 1931 perustettua kuuluisaa "Statens Undersök-nings- och Försöksstation för Sötvattens- och Skärgårds-fiske", jota mahdollisesti voitaisiin täydentää limnologi-sella koeasemalla. Täten saisivat kalatalouden alalla toi-mivat nuoret asiantuntijat työskentelymahdollisuuksia ja varmaa on, että työ nopeasti koituisi maallemme ja eri-toten sen kalastajaväestön hyödyksi.

Helsingissä 16. 3. 1945.

Curt Segerstråle.